

Brüsszel, 2026. május 19.
(OR. en)

9302/26

JAI 590
SCHENGEN 9
SCH-EVAL 22
FRONT 94
IXIM 111
MIGR 134
ASILE 46
ENFOPOL 174
COMIX 112
CORDROGUE 65
VISA 52
CH
IS
LI
NO

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2026. május 18.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2026) 150 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI TANÁCSNAK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK A schengeni rendszer helyzetéről szóló 2026. évi jelentés

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2026) 150 final.

Melléklet: COM(2026) 150 final

Brüsszel, 2026.5.18.
COM(2026) 150 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI
TANÁCSNAK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS
BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

A schengeni rendszer helyzetéről szóló 2026. évi jelentés

{SWD(2026) 150 final}

A SCHENGENI RENDSZER HELYZETÉRŐL SZÓLÓ 2026. ÉVI JELENTÉS

1. SCHENGEN A VÁLTOZÓ VILÁGBAN: AZ EREDMÉNYEK MEGSZILÁRDÍTÁSA ÉS FELKÉSZÜLÉS A JÖVŐBELI KIHÍVÁSOKRA

A schengeni ciklus 2022. évi elindítása ⁽¹⁾ óta a schengeni rendszer helyzetéről szóló éves jelentés a schengeni térség **stratégiai felügyeletének és átfogó helyzetértékelésének** eszközeként szolgál. Integrált elemzés és tényeken alapuló betekintés révén a jelentés koherens és előrettekintő szakpolitikai programot alakított ki a schengeni rendszer számára. Biztosította a Schengen Tanácson belüli folyamatos politikai figyelmet, támogatta a hatékony prioritásállítást, valamint hozzájárult a schengeni ügyekkel kapcsolatos összehangoltabb szerepvállaláshoz.

A schengeni térség továbbra is reziliens maradt az uniós és nemzeti szintű **közös erőfeszítéseknek** köszönhetően, amelyek **konkrét eredményeket hoztak**. Ezek közé tartozik a schengeni térségen belüli illegális határátlépések és jogellenes továbbutazások számának csökkenése, a fokozottabb határokon átnyúló együttműködés, valamint a tényleges visszatérések számának növekedése az EU-ban nem jogszerűen tartózkodó személyek körében.

E kézzelfogható eredmények ellenére a schengeni értékelések továbbra is mutatnak sürgősen kezelendő hiányosságokat. Ezek kezelése különösen fontos a mai **változó geopolitikai környezetben** és egyre összetettebb **biztonsági helyzetben**, ami kollektív felelősségvállalást tesz szükségessé a schengeni térség biztonságának, egységének és rezilienciájának megőrzése érdekében.

Az ötödik schengeni ciklus (2026–2027) prioritásai a következőkre összpontosítanak: az eredmények megszilárdítása, a fennmaradó hiányosságok kezelése, valamint a jelenlegi és jövőbeli kihívások kezelésére való felkészültség javítása. A következő többéves pénzügyi keretre vonatkozó bizottsági javaslat stratégiai lehetőséget kínál a schengeni térség megfelelő működéséhez hozzájáruló reformokba történő tartós és célzott beruházások további támogatására.

Az eredmények megszilárdítására és a felkészültségre összpontosítva az EU folytatni fogja az egyik legkézzelfoghatóbb vívmányának, nevezetesen egy olyan schengeni térségnek a megvalósítását, amely biztonságos, egységes és reziliens a felmerülő kihívásokkal szemben.

2. A SCHENGENI RENDSZER HELYZETÉRŐL SZÓLÓ 2026. ÉVI JELENTÉS: ELJÖTT AZ EREDMÉNYEK MEGSZILÁRDÍTÁSÁNAK IDEJE

2.1. A schengeni térség külső dimenziója: az uniós vízümpolitika stratégiai megközelítése

2025-ben továbbra is a schengeni térség volt a világ legnépszerűbb úti célja, ahova több mint 790 millió utazó látogatott el. A schengeni államok 10 millió vízumot adtak ki, és több mint 60 ország állampolgárai vízummentesen léphettek be a schengeni térségbe. A **közös vízümpolitika** az uniós biztonsági ellenőrzés frontvonala, amely kulcsfontosságú Európa biztonsága szempontjából, mivel segíti megelőzni az irreguláris migrációt, a

⁽¹⁾ A schengeni ciklus egy éves jelentéstételi és utókövetési keret köré szerveződik, amely a következő eszközöket foglalja magában: a schengeni rendszer helyzetéről szóló jelentés, amely meghatározza a Schengen Tanács negyedéves üléseinek irányít szabó főbb politikai és operatív prioritásokat, a schengeni barométer+, amely a tagállamoktól és az uniós ügynökségektől származó információkra alapozva évente kétszer rendszeres helyzetképet ad a térségen belüli fejleményekről, valamint a schengeni eredménytábla, lásd a 60. lábjegyzetet. A Bizottság schengeni koordinátora a tagállamokkal folytatott strukturált két- és többoldalú együttműködés révén támogatja a ciklus általános működését.

szervezett bűnözést és a terrorizmust. Emellett megkönnyíti a jóhiszemű utazók számára a belépést a schengeni térségbe, valamint biztosítja a partnerországokkal való megbízható kapcsolatokat, amelyek az uniós szabályok tiszteletben tartásán és az azokhoz való igazodáson alapulnak.

2026 januárjában a Bizottság elfogadta az első **uniós vízumstratégiát** ⁽²⁾, amely az Unió hosszú távú érdekeit előmozdító, a biztonságot a schengeni térség egészében megerősítő, az EU-n belüli jólétet és versenyképességet fokozó, valamint az Unió álláspontját és rezilienciáját a globális szinten előtérbe helyező vízumpolitikai keretet hozott létre.

E stratégia **ambiciózus programot és konkrét intézkedéseket** határoz meg, amelyek hozzá fognak járulni a schengeni térség külső dimenziójának megerősítéséhez. Ebben a schengeni ciklusban a hangsúly a partnerországok vízummentes státuszának egyértelmű kritériumait meghatározó értékelési rendszer kidolgozásán, az Unió stratégiai érdekeinek hatékonyabb kiszolgálásán, valamint a Vízumkódex célzott – az Unió biztonságának megerősítésére irányuló – felülvizsgálatának előkészítésén lesz. Az EU globális versenyképességének további fokozása érdekében a stratégia elő fogja mozdítani a kulcsfontosságú partnerországokkal ápolt partnerségi kapcsolatokat is, hogy nagyobb összhangot teremtsen a világ különböző részeiről érkező tehetségek és az uniós munkaerőpiaci igények között. Ezzel összefüggésben az első európai jogi kapcsolattartó iroda megnyitása Indiában ⁽³⁾ jelentős lépés volt a tehetségek bevonása és a kölcsönösen előnyös együttműködés megerősítése felé. Most a sikeres megvalósításra, valamint arra kell összpontosítani, hogy más kulcsfontosságú partnereknél is létrejöjjenek európai jogi kapcsolattartó irodák.

Emellett a stratégia célzott intézkedéseket jelentett be annak érdekében, hogy támogassa a tagállamoknak a **vízumeljárás** hatékony kezelésére irányuló kapacitását. A 2025. évi schengeni értékelések és monitoringtevékenységek azt mutatják, hogy a vízumkérelmek vizsgálata általában megbízható, és bevett eljárások biztosítják a minőségi döntéshozatalt. Bár jelentős lépések történtek a vízum igényléséhez szükséges időpontokkal és a vízumkérelmek feldolgozásával kapcsolatos várakozási idő csökkentése érdekében, egyes helyszíneken továbbra is a konzulátusok jelentős késedelmeivel kell számolni. Ezért a stratégia végrehajtása segíteni fogja a tagállamokat a nagy mennyiségű kérelem kezelésében is, különösen a csúcsidőszakokban, például határigazgatási informatikai rendszerek bevezetésével, valamint a Frontex által nyújtott célzott támogatás révén, melynek keretében az ügynökség képzésben részesíti a konzuli tisztviselőket, illetve segítséget nyújt az okmányellenőrzéshez és az okmányhamisítás felderítéséhez.

2.2. Integrált külső határ a schengeni térség biztonsága érdekében

A schengeni térség külső határain a biztonság fenntartása folyamatos éberséget igényel a változó geopolitikai kockázatokkal szemben, ugyanakkor az alapvető jogok tiszteletben tartását is garantálni kell⁽⁴⁾.

2025 októberének közepén a schengeni államok megkezdték a **határregisztrációs rendszer (a továbbiakban: EES)** fokozatos bevezetését. Az EES a világ egyik legfejlettebb határigazgatási rendszere, amely lehetővé teszi a harmadik országbeli állampolgárok nyilvántartásba vételét, valamint a határátlépési információk (ki, mikor és hol lépi át az Unió határát), illetve a beléptetés megtagadására vonatkozó információk valós időben történő megosztását. A rendszer a hat hónapos fokozatos bevezetése alatt

⁽²⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az európai vízumpolitikai stratégiáról, 2026.1.29., COM(2026) 43 final.

⁽³⁾ Európai jogi kapcsolattartó iroda (<https://eu-legal-gateway.eu/>).

⁽⁴⁾ Európai Tanács, az *Európai Tanács ülése* (2026. március 19.) – *Következtetések*, EUCO 1/26, 2026. március 19.

egyértelmű előnyöket mutatott az uniós polgárok biztonsága szempontjából: használata révén megakadályozható, hogy a bűnözők, a csalók és az okmányhamisítók hamis személyazonossággal vagy hamis okmányokkal lépjenek át a határokat. Elindítása óta a schengeni államok több mint 60 millió harmadik országbeli állampolgár általi belépést és kilépést regisztráltak. Emellett több mint 30 000 belépésmegtagadást rögzítettek a rendszerben a beutazási feltételek nem teljesítése miatt. Ezen esetek közül közel 800 személy testesített meg belső biztonságot fenyegető veszélyt, míg közel 7 000 utazótól azért tagadták meg a belépést, mert túllépték a schengeni térségen belül engedélyezett tartózkodási időt⁽⁵⁾. Amióta az EES megkezdte működését, a Schengeni Információs Rendszerben (SIS) és az automatikus ujjnyomat-azonosító rendszerben (AFIS) a tagállamok által végrehajtott napi ujjnyomat-ellenőrzések száma mintegy 17 000-ről körülbelül 87 000-re nőtt.

A fokozatos bevezetés során a schengeni államok túlnyomó többsége hatékonyan hajtotta végre az EES-t, és a legtöbb ország meghaladta a nyilvántartásba vételre vonatkozóan előírt küszöbértékeket. Az EES működésének ideiglenes – teljes vagy részleges – felfüggesztésére vonatkozó lehetőséggel csak korlátozott számú alkalommal éltek. Egyes schengeni államok infrastrukturális kihívásokkal szembesültek, például az önkiszolgáló rendszerek működése, a biometrikus adatok teljes körű nyilvántartásba vételére irányuló kapacitás és a repülőjáratok bizonyos időszakokban tapasztalható zsúfoltsága kapcsán.

Az EES 2026. április 10-én teljeskörűen, az összes funkciójával bevezetésre került a schengeni térség valamennyi határátkelőhelyén. Összességében az EES hatékonyan működik, és látható előnyökkel jár az EU biztonsága szempontjából. Az EES végrehajtásának további optimalizálása érdekében a tagállamoknak fokozottabban ki kell aknázniuk az automatizálást a határokon⁽⁶⁾, biztosítaniuk kell elegendő számú határőr és forgalomáramlás-szervező bevetését, valamint megfelelő infrastruktúráról, felszerelésről, iránymutatásról és képzésről kell gondoskodniuk. Ugyanakkor a Bizottság, a tagállamok, valamint a közlekedés és az idegenforgalom területén működő érdekelt felek továbbra is szorosan együttműködnek, különös tekintettel a nyári utazási idősakra.

Az **Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer (ETIAS)** közelgő elindítása újabb gyakorlati lépést jelent majd az uniós külső határok védelmének további megerősítése terén. A rendszer lehetővé teszi a potenciális kockázatot jelentő személyek azonosítását és értékelését, valamint a schengeni térségbe történő belépésük megakadályozását, miközben a látogatók túlnyomó többsége számára fenntartja a zavartalan utazás lehetőségét. Egyértelmű hozzáadott értéket fog teremteni azáltal, hogy megerősíti az utazás előtti kockázatértékelést, és lehetővé teszi a potenciális biztonsági aggályok korábbi, a külső határok elérése előtti azonosítását. Az előkészületek jól haladnak: uniós és nemzeti szinten összehangolt erőfeszítések zajlanak az ETIAS hatékony bevezetésének biztosítása érdekében. E törekvés sikeréhez elengedhetetlen az idegenforgalmi ágazatban működő érdekelt felek korai bevonása.

A legtöbb modern informatikai rendszer mellett szükség van **erős és állandó határellenőrzési képességekre** is a közös külső határaink biztonságának megőrzése érdekében. Ezek a képességek a megfelelő felszerelés rendelkezésre állásától, valamint attól függenek, hogy elegendő és jól képzett határőr áll-e rendelkezésre a schengeni térség külső határain. Bár 2025-ben több tagállam is javulást ért el⁽⁷⁾ a személyzeti létszám növelésére irányuló lépések révén, az erőforrások szűkössége és a strukturált közép- és

⁽⁵⁾ Ezek aktuális számadatok 2026. április 20-ig bezárólag.

⁽⁶⁾ Például az előzetes regisztrálásra alkalmas terminálok, az elektronikus beléptető kapuk és a Frontex által kifejlesztett, „Travel to Europe” mobilalkalmazás használatát.

⁽⁷⁾ Nevezetesen Csehország, Észtország, Görögország, Franciaország, Horvátország, Olaszország, Málta, Ausztria, Lengyelország és Románia.

hosszú távú humánerőforrás-stratégiák hiánya miatt a tartós létszámhiány továbbra is hatással van a kulcsfontosságú funkciókra ⁽⁸⁾.

Bár további erőfeszítésekre van szükség a képzett határőrök számának növeléséhez, 2025-ben az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex) a készenléti alakulat 18 453 fős személyi állományának ⁽⁹⁾ bevetésével támogatta a tagállamokat, amely 35 művelethez nyújtott operatív, technikai és logisztikai segítséget a kulcsfontosságú tagállamokban ⁽¹⁰⁾. A Bizottság 2026-ban jogalkotási javaslatot készít elő a Frontex megbízatásának további megerősítése érdekében.

Határellenőrzések

Az EU külső határain végzett **magas színvonalú határforgalom-ellenőrzések** elengedhetetlenek ahhoz, hogy a súlyos biztonsági fenyegetések még a schengeni térségen kívül megelőzhetőek legyenek. Több schengeni állam javította a határforgalom-ellenőrzés minőségét a beutazási feltételek teljesülésének következetesebb ellenőrzése és az automatizálás fokozott használata révén ⁽¹¹⁾. Egyes országok jelentős előrelépést tettek ezen a területen. Románia például sikeresen automatizálta az elektronikus átléptető kapuk és az elkülönített helyen történő ellenőrzések közötti találatjelentési eljárásokat, valamint integrálta a nemzeti előzetes utasinformációs rendszert a határellenőrzési rendszerébe. Ezek az intézkedések hatékony és magas színvonalú határforgalom-ellenőrzést tettek lehetővé.

Mindazonáltal további erőfeszítésekre van szükség az uniós és a nemzeti adatbázisok hatékony használatának javításához, az okmányokkal való visszaélés elleni intézkedések megerősítéséhez, az ügynökségek közötti együttműködés fokozásához, valamint a biometrikus ellenőrzés bevezetéséhez a meglévő hiányosságok megszüntetése és a biztonság megerősítése érdekében ⁽¹²⁾.

2025-ben egy előre be nem jelentett schengeni értékelésre került sor, amely súlyos hiányosságokat tárt fel a tagállam ⁽¹³⁾ külső határainak igazgatására irányuló kapacitásában. Az értékelést követően a tagállami hatóságok a Frontex támogatásával azonnali korrekciós intézkedéseket kezdeményeztek.

Határőrizet

A szigorú határforgalom-ellenőrzés és a hatékony határőrizet kombinációja biztosítja a **legmagasabb szintű védelmet**. Az EU külső határain észlelt illegális határátlépések száma folyamatosan csökkent az elmúlt években, és 180 000 alá esett vissza, ami 2024-hez képest további több mint 25 %-os csökkenést jelent ⁽¹⁴⁾. Több schengeni államban ⁽¹⁵⁾ a

⁽⁸⁾ Nevezetesen Spanyolországban, Lettországon, Litvániában, Portugáliában, Szlovéniában és Szlovákiában.

⁽⁹⁾ 1., 2. és 3. kategóriába tartozó emberi erőforrások. Egy emberi erőforrás többször is bevethető, és 2025-ben a legjelentősebb bevetések a Görögországban, Spanyolországban és Olaszországban végrehajtott közös műveletek voltak.

⁽¹⁰⁾ Frontex, *2025 in brief* [A 2025-ös év röviden], (https://www.frontex.europa.eu/2025-in-brief/#under_hero_section).

⁽¹¹⁾ Például: Bulgária, Franciaország, Ausztria, Lengyelország, Románia, Finnország és Svájc.

⁽¹²⁾ Például: Bulgáriában, Görögországban, Spanyolországban, Franciaországban, Magyarországon, Portugáliában és Szlovéniában.

⁽¹³⁾ Egy 2025 decemberében Portugáliában elvégzett, előre be nem jelentett schengeni értékelés súlyos hiányosságokat tárt fel a lisszaboni repülőtéren végzett külső határellenőrzések terén.

⁽¹⁴⁾ Frontex, „Irregular border crossings down 26 % in 2025, Europe must stay prepared” [A szabálytalan határátlépések száma 2025-ben 26 %-kal csökkent. Európának továbbra is felkészültnek kell maradnia] (<https://www.frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/frontex-irregular-border-crossings-down-26-in-2025-europe-must-stay-prepared-lyKpVb>).

⁽¹⁵⁾ Például Bulgária, Észtország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Norvégia, Lengyelország, Románia és Finnország.

mege erősített határőrizet hozzájárult a jobb felderítési arányokhoz, a gyorsabb reakcióidőkhöz, az illegális határátlépések csökkenéséhez és a határookra vonatkozó helyzetismeret javulásához. Az EU keleti szárazföldi határszakaszát nemzeti és uniós forrásokból támogatott, fenntartható integrált határőrizeti intézkedésekkel is alaposan megerősítették. Jelentős beruházásokra került sor a határőrizeti kapacitások terén, beleértve az új berendezések beszerzését, a meglévő berendezések felújítását és a fejlett technológiák, például a pilóta nélküli légi járművek és a legénység nélküli hajók, a korszerűsített rádióképességek és az új, helyhez kötött berendezések fokozott használatát.

Ezen előrelépés ellenére a **határőrizet által biztosított lefedettség és a rendszerek integrációja továbbra is egyenetlen** a schengeni térségben, ami arra utal, hogy hiányosságok vannak a berendezések, a karbantartás és a stratégiai tervezés terén. Számos tagállam⁽¹⁶⁾ még nem hozott teljeskörűen létre integrált határőrizeti megközelítést, különösen ami az illegális beutazás korai észlelését és a valós idejű kockázatértékelést illeti.

Hasonlóképpen, a meglévő **nemzeti és európai képességekre** építve további előrelépésre van szükség a teljes mértékben integrált és következetes helyzetkép kialakítása felé azért, hogy a tagállamok megerősített kapacitással tudjanak átfogó és naprakész hírszerzési információkat gyűjteni a migrációs áramlásokkal, a csempészhálózatokkal és a felmerülő fenyegetésekkel kapcsolatban. Ez az EU határbiztonságának technológiai és operatív gerincét képező európai határőrizeti rendszer (EUROSUR) hatékony végrehajtásával érhető el. Ez javítani fogja a schengeni térségnek a hirtelen beáramlások vagy a felmerülő biztonsági fenyegetések kezelésére irányuló kapacitását. A határforgalom-ellenőrzést végző hatóságok és az Europol közötti szorosabb szinergiák szintén megerősítenék a határookra vonatkozó helyzetismeretet és a kockázatelemzést, valamint javítanák a határokon átnyúló bűnügyi fenyegetések és terrorveszélyek felderítését.

A közös külső határaink rezilienciájának megerősítéséhez szorosabb koordinációra van szükség a határigazgatásban, a migrációban és a visszaküldésben érintett valamennyi szereplő között. A 2026 júniusától az Unió külső határain végzett új előszűrési eljárás lehetővé teszi az Unióba jogellenesen belépni próbáló valamennyi harmadik országbeli állampolgár gyors azonosítását és értékelését. Ezzel összefüggésben fontos, hogy valamennyi tagállam készen álljon az új **előszűrési szabályok** végrehajtására, hogy az előszűrésnek alávetett valamennyi személyt a megfelelő eljárás alá vonhassák⁽¹⁷⁾. Ez a keret létfontosságú lesz mind a biztonság, mind a hatékony migrációkezelés szempontjából az EU-ban, és gyakorlati alkalmazását a 2026 második felére tervezett schengeni értékelések során fogják értékelni.

Vészhelyzeti tervezés

Jelentős előrelépés történt, mivel valamennyi tagállam kidolgozott határigazgatásra vonatkozó **vészhelyzeti terveket** arra az esetre, ha az EU határain harmadik országbeli állampolgárok tömeges beáramlásával kellene számolni. Emellett a tagállamok túlnyomó többsége átfogó kockázatértékeléseken és forgatókönyveken alapuló vészhelyzeti terveket dolgozott ki, és csak három ország⁽¹⁸⁾ esetében van még folyamatban az ilyen tervek formalizálása, hat⁽¹⁹⁾ pedig még nem tesztelte vészhelyzeti tervének végrehajtását.

⁽¹⁶⁾ Például: Dánia, Görögország, Franciaország, Horvátország és Szlovénia.

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1356 rendelete (2024. május 14.) a harmadik országbeli állampolgárok külső határokon történő előszűrésének bevezetéséről, valamint a 767/2008/EK, az (EU) 2017/2226, az (EU) 2018/1240 és az (EU) 2019/817 rendelet módosításáról (HL L, 2024/1356, 2024.5.22.).

⁽¹⁸⁾ Görögország, Spanyolország és Ausztria.

⁽¹⁹⁾ Görögország, Spanyolország, Olaszország, Hollandia, Ausztria és Svájc.

A felkészültségi keretek hagyományosan a határigazgatásra összpontosítanak, azonban jobban integrálniuk kell az egyéb kapcsolódó folyamatokat, különösen a visszaküldéseket. A nemzeti felkészültség továbbra is egyenetlen, és egyre nyilvánvalóbb, hogy ami a múltban megfelelő lehetett, az már nem elegendő napjaink kihívásainak kezeléséhez, különösen a jelenlegi közel-keleti válság fényében. A schengeni értékelések azt mutatják, hogy a schengeni államok többségének⁽²⁰⁾ még teljes mértékben integrálnia kell a kockázatelemzésen alapuló visszaküldési műveleteket. Ennek kezelése érdekében a vészhelyzeti tervezést európaibbá kell tenni, a nemzeti kereteket szisztematikusabban hozzá kell igazítani az uniós eszközökhöz és mechanizmusokhoz, és jobban össze kell kapcsolni a szomszédos tagállamok általi tervezéssel. Ez nyomás esetén gyorsabb, kiszámíthatóbb és összehangoltabb kollektív válaszlépéseket tesz lehetővé.

Ugyanakkor alapvető fontosságú, hogy a nagyrészt formális tervezési keretéről olyan rendszerekre térjünk át, amelyek teljes mértékben beépülnek a mindennapi gyakorlatba, és válságok esetén képesek támogatni a gyors és összehangolt fellépést. Nyolc schengeni állam esetében⁽²¹⁾ a nemzeti tervek nem tartalmazzák az európai támogatás igénybevételének lehetőségét, 11⁽²²⁾ esetében a terv nem tárgyalja a Frontexszel való koordinációt, tíz⁽²³⁾ állam pedig nem konzultált a szomszédos tagállamokkal a vészhelyzeti tervei kidolgozása során arról, hogy növekvő nyomás esetén miként tudnának gyorsabb, kiszámíthatóbb és összehangoltabb együttes fellépésről gondoskodni.

Emellett az Európai Uniónak fel kell készülnie arra a lehetséges fenyegetésre, amelyet az Ukrajna elleni agresszióban részt vevő volt orosz harcosok jelentenek az EU belső biztonságára nézve. Az Európai Tanács 2026. márciusi ülését követően a Bizottság értékelést fog készíteni e kérdés kezelésének lehetséges módjairól.

A 2026–2027-es schengeni ciklusnak is fenn kell tartania a schengeni térség biztonsága érdekében az integrált külső határ biztosítására fordított figyelmet. Ez magában foglalja a megerősített vészhelyzeti tervezést és a határookra vonatkozó jobb helyzetismeretet, a határforgalom-ellenőrzés és a határőrizet következetes javítását, többek között az informatikai rendszerek teljes körű használata révén, valamint az előszűrési eljárások hatékony végrehajtásának biztosítását.

2.2 A schengeni térség integritását támogató, hatékony visszaküldési rendszerek

Az évek során a visszaküldés alapvető prioritássá vált, amelyet a rendszer egészének hitelességét, hatékonyságát és fenntarthatóságát alátámasztó elemként ismernek el. A tartózkodási jogosultsággal nem rendelkező személyek visszaküldésének biztosítása ezért a schengeni térség megfelelő működésének alapvető feltétele.

A közös európai visszaküldési rendszer új jogi kerete

A visszaküldésről szóló új rendeletre irányuló bizottsági javaslat⁽²⁴⁾ a korábbi időszakos schengeni értékelésekben és az eredményesebb visszaküldésekre vonatkozó 2024. évi tematikus schengeni értékelésben azonosított fő strukturális akadályokkal foglalkozik. A

⁽²⁰⁾Konkrétan: Belgium, Bulgária, Csehország, Dánia, Németország, Görögország, Spanyolország, Izland, Olaszország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Málta, Lengyelország, Portugália, Szlovákia és Svédország.

⁽²¹⁾Belgium, Csehország, Görögország, Spanyolország, Izland, Norvégia, Svájc és Svédország.

⁽²²⁾Belgium, Csehország, Dánia, Észtország, Görögország, Spanyolország, Izland, Olaszország, Hollandia, Ausztria és Svédország.

⁽²³⁾Belgium, Dánia, Görögország, Spanyolország, Izland, Olaszország, Málta, Hollandia, Szlovénia és Svédország.

⁽²⁴⁾Európai Bizottság, „Javaslat – Az európai parlamenti és tanácsi rendelete az Unióban jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok visszaküldésére vonatkozó közös rendszer létrehozásáról”, COM(2025) 101 final.

Bizottság üdvözi az intézményközi tárgyalások megkezdését, és készen áll arra, hogy támogassa az EU igényeinek megfelelő végleges megállapodást.

Ezzel párhuzamosan az uniós visszaküldési koordinátor a visszaküldéssel foglalkozó magas szintű hálózaton keresztül kulcsszerepet játszott a visszaküldésre vonatkozó koherensebb és stratégiai jellegű uniós megközelítés kialakításában azáltal, hogy előmozdította a politikailag érzékeny és prioritást élvező harmadik országokba történő visszaküldéssel, valamint a biztonsági fenyegetést jelentő, az Unióban jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok visszaküldésével kapcsolatos bevált gyakorlatok szisztematikus cseréjét. Különösen a statisztikákkal foglalkozó munkacsoporton keresztül történt előrelépés a nyomon követés javítása és a visszaküldési adatok megbízhatóságának javítása terén. A koordinátor prioritásként kezelte továbbá a kísérő nélküli kiskorúakkal kapcsolatos együttműködésnek – többek között a tagállamok közötti eszmecserék és a partnerszágokkal közös megközelítések feltárása révén történő – megerősítését.

A hatékonyabb visszaküldést ösztönző operatív fejlesztések

A visszaküldési politikák hatékonysága a helyszínen elért kézzelfogható eredményekben mérhető. 2025-ben 17 schengeni államban enyhe növekvő tendencia volt megfigyelhető a nemzeti visszaküldési rendszerek hatékonyságában⁽²⁵⁾. Ez az előrelépés azt eredményezte, hogy 2025-ben **nőtt a tényleges visszaküldések száma**, az előző évhez képest 19 %-os növekedést produkálva. A nemzeti jogalkotási reformok hozzájárultak az előrelépéshez, beleértve a migrációs és menekültügyi paktum végrehajtása érdekében elfogadott reformokat is. A Frontex jelentős támogatást nyújtott a tagállamoknak a visszaküldések terén. 2025-ben a **Frontex** 140 visszaküldési szakértőt vetett be⁽²⁶⁾, és az összes visszaküldés 42 %-át kitevő 63 500 tényleges visszaküldést támogatott, ami megerősíti az elmúlt években megfigyelt tartósan emelkedő tendenciát.

Valamennyi tagállamban további erőfeszítésekre van szükség a kiutasítási határozatok időben történő kiadásával, az eljárások egyszerűsítésével⁽²⁷⁾, valamint a szökés és a jogellenes továbbutazások megelőzését célzó intézkedések végrehajtásával⁽²⁸⁾ kapcsolatos kihívások kezelése érdekében. Ez különösen fontos olyan személyek esetében, akik biztonsági kockázatot jelenthetnek, ami több hatóság bevonását, speciális szakértelmet és a szökés megelőzését célzó intézkedéseket tesz szükségessé⁽²⁹⁾. A schengeni értékelések eltérést tártak fel a kiadott kiutasítási határozatok száma és a Schengeni Információs Rendszerben létrehozott, kiutasításra vonatkozó figyelmeztető jelzések száma között, valamint azt mutatták, hogy az összes releváns információt következtlenül rögzítették a rendszerben⁽³⁰⁾. Ezért alapvető fontosságú a SIS kiutasításra vonatkozó figyelmeztető jelzéseinek teljes körű kihasználása az összes releváns

⁽²⁵⁾ Belgium, Dánia, Németország, Észtország, Görögország, Spanyolország, Franciaország, Horvátország, Izland, Olaszország, Ciprus, Litvánia, Luxemburg, Lengyelország, Portugália, Finnország és Svédország.

⁽²⁶⁾ E szám ellenére a magas szintű nyelvismereti követelmények és a speciális operatív készségek miatt még mindig vannak kihívások a bevethető visszaküldési szakértők létszáma tekintetében.

⁽²⁷⁾ Például: Spanyolországban, Olaszországban, Lengyelországban és Portugáliában.

⁽²⁸⁾ Például: Spanyolországban, Portugáliában és Svájcban.

⁽²⁹⁾ Lásd: a schengeni értékelési és monitoringmechanizmus keretében azonosított bevált módszerek 2026. évi kompendiuma. Bulgária azon megközelítését, hogy a potenciális biztonsági kockázatok felderítése érdekében szisztematikusan kikérdezi az elfogott harmadik országbeli állampolgárokat, és összeveti adataikat az uniós és nemzetközi adatbázisokkal, a schengeni értékelés során bevált módszerként azonosították.

⁽³⁰⁾ A Schengeni Információs Rendszernek a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok visszaküldése céljából történő használatáról szóló, 2018. november 28-i (EU) 2018/1860 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 312., 2018.12.7.) 3. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamok egy kiutasítási határozat kiadását követően kötelesek kiutasításra vonatkozó figyelmeztető jelzést létrehozni.

információ, például a biometrikus adatok, fényképek és biztonsági megjelölések szisztematikus rögzítése révén.

Az **önkéntes visszatérést** egyre inkább elismerik a hatékony és fenntartható uniós visszaküldési politika központi elemeként. Bár egyes tagállamok ⁽³¹⁾ proaktívabb és testre szabottabb modellek felé mozdultak el, az önkéntes visszatérésben rejlő lehetőségek kiaknázása még nem valósult meg teljes mértékben; ehhez a nemzeti visszaküldési keretekbe való következetes integrálása szükséges ⁽³²⁾.

A tagállamok erőfeszítéseket tettek a **műveleti képességeik** megerősítésére a képzési keretek javításával ⁽³³⁾, további emberi erőforrások allokálásával ⁽³⁴⁾, valamint a nemzeti hatóságok közötti koordináció megerősítésével ⁽³⁵⁾ kapcsolatban. További erőfeszítésekre van szükség azonban az operatív teljesítményre gyakorolt folyamatos hatás biztosítása érdekében, különösen ott, ahol a megfelelő és elegendő képességek hiánya továbbra is a visszaküldések végrehajtásának egyik fő akadálya ⁽³⁶⁾.

Számos tagállamban folyik a **visszaküldésre szolgáló operatív eszközök és rendszerek** fokozatos korszerűsítése ⁽³⁷⁾. Ez a folyamat azonban továbbra sem zárult még le. Több schengeni országban még mindig folyamatban van a visszaküldési ügyviteli eszközök fejlesztése ⁽³⁸⁾, ami rávilágít arra, hogy fel kell gyorsítani a digitális átalakulást a visszaküldési eljárások uniós szintű digitalizálásának következő szakaszára és a Bizottság 2026-ban előterjesztendő, e területre vonatkozó jogalkotási javaslatára való felkészülés során.

A visszaküldési folyamatot erős és hatékony **biztosítékoknak kell kiegészíteniük az alapvető jogok garانتálása érdekében**. A 2025. évben e biztosítékok minőségének és alkalmazásának általános javulása volt tapasztalható. Számos tagállam ⁽³⁹⁾ javította kiutasítási döntéshozatali eljárásait annak érdekében, hogy tiszteletben tartsa a *visszaküldés tilalmának* elvét, a meghallgatáshoz való jogot, a megfelelő tájékoztatás nyújtását és a jogorvoslathoz való tényleges hozzáférést. Mindazonáltal további erőfeszítésekre van szükség e fejlesztések megszilárdítása és fenntartása érdekében ⁽⁴⁰⁾, többek között a kitoloncolások nyomán követésére szolgáló rendszerek ⁽⁴¹⁾ és a kiutasítási határozatokra vonatkozó fellebbezési eljárások ⁽⁴²⁾ tekintetében.

A harmadik országbeli állampolgárok hatékony visszaküldése alapvető prioritás marad a 2026–2027-es schengeni ciklusban is. 2026-ban elindul a migrációs és menekültügyi paktum szerinti, határon folytatott új visszaküldési eljárás. Ezért alapvető fontosságú, hogy a nemzeti rendszerek teljes mértékben felkészültek legyenek a paktum hatékony és következetes végrehajtásának biztosítására. A schengeni értékelés szerinti ajánlások teljes körű és időben történő végrehajtása kulcsszerepet fog játszani e célkitűzés elérésében.

⁽³¹⁾ Például: Belgium és Olaszország.

⁽³²⁾ Például: Spanyolországban és Portugáliában.

⁽³³⁾ Belgium, Franciaország és Olaszország.

⁽³⁴⁾ Például: Olaszország, Litvánia és Málta.

⁽³⁵⁾ Például Finnországban.

⁽³⁶⁾ Különösen Görögországban, Spanyolországban és Portugáliában.

⁽³⁷⁾ Beleértve Franciaországot és Ciprust.

⁽³⁸⁾ Például: Belgium, Bulgária, Dánia, Németország, Görögország, Spanyolország, Izland, Olaszország, Lettország, Liechtenstein, Luxemburg, Magyarország, Málta, Portugália, Szlovénia és Szlovákia.

⁽³⁹⁾ Például Belgium, Málta és Portugália.

⁽⁴⁰⁾ Például: Görögország és Magyarország.

⁽⁴¹⁾ Például: Csehország, Németország, Spanyolország, Izland, Ausztria és Portugália.

⁽⁴²⁾ Belgium, Bulgária, Csehország, Észtország, Görögország, Spanyolország, Horvátország, Izland, Olaszország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, Málta, Hollandia, Norvégia, Ausztria, Portugália, Románia, Szlovénia, Szlovákia, Finnország és Svédország.

2.3 Belső biztonsági együttműködés

A belső biztonsági együttműködés alapvető fontosságú a schengeni térség számára, mivel olyan intézkedéseket biztosít, amelyek fenntartják a biztonságot és a bűnüldözés hatékonyságát. A schengeni értékelések azonban azt mutatják, hogy továbbra is vannak kihívások.

Hatékony és biztonságos információcsere

Az információcsere a schengeni belső biztonsági rendszer központi eleme. Különös előrelépés figyelhető meg 19 olyan tagállamban, amelyek **az információcsereéről szóló irányelv** ⁽⁴³⁾ teljes körű átültetéséről számoltak be, valamint 18 olyan tagállamban ⁽⁴⁴⁾, amelyek a Biztonságos Információcsere Hálózati Alkalmazással (SIENA) interoperábilis nemzeti ügyviteli rendszereket hoztak létre. A 2025. évi schengeni értékelések azonban hiányosságokra mutattak rá az irányelv hivatalos átültetése és az operatív hatékonyság között. Az egyedüli kapcsolattartó pont a 2025-ben értékelt öt tagállam ⁽⁴⁵⁾ egyikében sem felelt meg teljes mértékben az irányelv követelményeinek, ami lassabb, a tervezettnél kevésbé szabványosított és hibákra hajlamosabb határokon átnyúló információcsere eredményezett.

A schengeni értékelések feltárták, hogy a SIS funkcióit nem használják ki maximálisan ⁽⁴⁶⁾. Például a biometrikus adatok SIS figyelmeztető jelzésekhez való szisztematikus csatolása, az ujjnyomat-lekérdezések valamennyi érintett hatóság általi bevezetése és használata (különösen a határforgalom-ellenőrzéskor, valamint a migrációs hatóságok által végrehajtott lekérdezések során) ⁽⁴⁷⁾, továbbá a terrorizmussal kapcsolatos SIS-találatok Európával való megosztása továbbra is következtelen ⁽⁴⁸⁾. Ezzel szemben azok a tagállamok, amelyek beruháztak az automatizálásba, valamint az ügyviteli rendszerek és a nemzeti adatbázisok szisztematikus integrálásába, bizonyíthatóan jobb operatív eredményeket érnek el ⁽⁴⁹⁾.

Ezenfelül **emberi erőforrásokkal** és **technikai kapacitásokkal** kapcsolatos strukturális kihívások is felmerülnek. Számos tagállam ⁽⁵⁰⁾ munkaerőhiánnyal küzd az N.SIS

⁽⁴³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/977 irányelve (2023. május 10.) a tagállamok bűnüldöző hatóságai közötti információcsereéről (HL L 134., 2023.5.22.). Az irányelv harmonizált szabályokat állapít meg az illetékes bűnüldöző hatóságok közötti, a bűncselekmények megelőzése, felderítése vagy nyomozása céljából történő megfelelő és gyors információcsere vonatkozásában. 2026 áprilisáig 19 tagállam jelentette be az irányelv teljes körű átültetését, négy tagállam pedig annak részleges átültetéséről számolt be. A fennmaradó három tagállam (Belgium, Észtország és Spanyolország) részére indokolással ellátott vélemény kiadására került sor.

⁽⁴⁴⁾ Csehország, Németország, Írország, Görögország, Horvátország, Olaszország, Ciprus, Lettország, Liechtenstein, Litvánia, Luxemburg, Hollandia, Norvégia, Ausztria, Portugália, Szlovénia, Svájc és Svédország.

⁽⁴⁵⁾ Bulgária, Ausztria, Románia, Szlovénia és Svájc.

⁽⁴⁶⁾ Belgium, Bulgária, Görögország, Hollandia, Norvégia, Ausztria, Lengyelország, Portugália, Szlovénia, Szlovákia, Finnország és Svédország.

⁽⁴⁷⁾ Például következtelenségek figyelhetők meg Csehországban, Spanyolországban, Franciaországban, Izlandon, Lettországban, Litvániában, Luxemburgban, Magyarországon, Máltán, Lengyelországban, Portugáliában, Szlovéniában és Svédországban.

⁽⁴⁸⁾ Ez Ausztria kivételével valamennyi tagállamban továbbra is problémát jelent.

⁽⁴⁹⁾ Németország és Ausztria.

⁽⁵⁰⁾ Bulgária, Csehország, Dánia, Észtország, Görögország, Spanyolország, Franciaország, Horvátország, Izland, Olaszország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, Málta, Hollandia, Ausztria, Portugália, Románia, Szlovénia, Finnország és Svédország.

irodáiban és/vagy a SIRENE-irodában⁽⁵¹⁾ és az egyedüli kapcsolattartó pontoknál, ami hátrányosan befolyásolja az ügymenet-folytonosságot és az információcsere minőségét.

Bűnüldözési együttműködés

A schengeni értékelések következetesen azt mutatják, hogy a határokon átnyúló bűnüldözési együttműködés jogi és intézményi alapjai nagyjából rendelkezésre állnak a schengeni térség egészében, de azok operatív potenciálja továbbra sem kellőképpen kihasználta. A rendőrségi együttműködési központok a napi együttműködés értékes platformjai, azonban továbbra is elsősorban információközvetítőként, nem pedig operatív támogatóként működnek⁽⁵²⁾.

A **közös műveletek** vegyes képet mutatnak. Az Ausztria és Magyarország közötti határokon átnyúló együttműködés kiváló példa arra, hogy a különböző eszközök⁽⁵³⁾ hogyan kombinálhatók egy egységes, koherens rendszer kialakítása érdekében. A közös műveletek azonban számos tagállamban továbbra is reaktív és partnerfüggő intézkedések. Szisztematikusan kevesebb a kifelé irányuló megfigyelési és üldözési művelet, mint a befelé irányuló, és a határokra vonatkozó közös operatív helyzetismerethez szükséges infrastruktúra nagyrészt hiányzik.

A Bizottság a tagállamokkal szorosan együttműködve létrehozta a **határokon átnyúló operatív bűnüldözési együttműködéssel foglalkozó informális szakértői csoportot** a bevált gyakorlatok megosztása, a közös kihívások azonosítása és gyakorlati megoldások kidolgozása érdekében. A szakértői csoport munkájára építve a Bizottság a meglévő együttműködési megállapodások feltérképezésére irányuló tanulmányt fog készíteni, amely alapul szolgál majd annak értékeléséhez, hogy a határokon átnyúló bűnüldözési együttműködés meglévő nem kötelező erejű jogi kerete továbbra is megfelelő-e. Ez egyre relevánsabbá válik, mivel az EU belső biztonsági stratégiájában⁽⁵⁴⁾ az operatív bűnüldözési együttműködés jövőjével foglalkozó magas szintű munkacsoport létrehozására vonatkozóan megfogalmazott felhívás közvetlen reakció arra, amit a schengeni értékelések már következetesen megállapítottak: a meglévő eszközök nagyrészt megbízhatóak, de szilárdabb jogalapot igényelnek. Az **Europol megbízatásának** megerősítésére irányuló, előkészületben lévő javaslatok ugyanakkor alkalmasabbá teszik az Europolt arra, hogy operatív támogatást nyújtson a tagállamoknak, többek között a határokon átnyúló elemzés, a fokozott információcsere és a schengeni térséget érintő fenyegetésekkel szembeni összehangolt fellépések megkönnyítése révén.

Mindezek az erőfeszítések a kölcsönös bizalmon és az interoperábilis készségeken alapuló, közös szakmai kultúra iránti igényre támaszkodnak. A Bizottság jelenleg értékeli, hogy miként lehetne a legjobban támogatni a **bűnüldözési képzést** az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynökségén (CEPOL) keresztül. Az olyan speciális területeken fennálló hiányosságok kezelése, mint a digitális kriminalisztika, a jogszerű visszafejtés és a fejlett adatelemzés, különösen fontos, mivel a bűnözés egyre inkább kiaknázza a kialakulóban lévő technológiákat, többek között a mesterséges intelligenciát.

⁽⁵¹⁾SIRENE: kiegészítő információ kérése a nemzeti kapcsolattartó pontoktól. A SIS-t használó tagállamoknak a hét minden napján, napi 24 órában működő nemzeti SIRENE-irodát kell létrehozniuk, amelynek feladata az információcsere és a SIS figyelmeztető jelzésekkel kapcsolatos tevékenységek koordinálása.

⁽⁵²⁾A Tanács (EU) 2022/915 ajánlása (2022. június 9.) az operatív bűnüldözési együttműködéstről (HL L 158., 2022.6.13.).

⁽⁵³⁾Kétoldalú megállapodások, közös koordinációs központok és az EMPACT.

⁽⁵⁴⁾Európai Bizottság, „Commission present ProtectEU – Internal Security Strategy” [A Bizottság előterjeszti a ProtectEU belső biztonsági stratégiát] (https://home-affairs.ec.europa.eu/news/commission-presents-protecteu-internal-security-strategy-2025-04-01_en?prefLang=hu&etrans=hu).

A belső határokon fennálló helyzet

A schengeni rendszer jelentősen hozzájárul a **belső piac megfelelő működéséhez** és az EU **gazdasági jólétéhez**. Az áruk, a munkavállalók és a szolgáltatások belső határokon történő akadálytalan átlépésének köszönhetően a határokon átnyúló régiók prosperálnak, a nemzetgazdaságok pedig alacsonyabb adminisztratív terhek és méretgazdaságosság nyújtotta előnyökből részesülhetnek. A „schengeni hatás” értékelése érdekében a Bizottság tanulmányt készített a schengeni rendszer előnyeiről és a belső határellenőrzés visszaállításának költségeiről, amelyet 2026 második felében tesz közzé.

2025-ben tíz schengeni állam meghosszabbította és fenntartotta a belső határain történő ellenőrzés visszaállítását ⁽⁵⁵⁾, amelyet migrációs és biztonsági aggályok indokoltak. Ezek közé tartozik a fő migrációs útvonalak mentén tapasztalható folyamatos instabilitás, a migráció ellenséges állami szereplők általi eszközként való felhasználása, valamint a határokon átnyúló szervezett bűnözés jelentette folyamatos nyomás.

A belső határellenőrzés visszaállítása esetén alapvető fontosságú, hogy a tagállamok lépéseket tegyenek a **határ menti ingázókat és közösségeket érő hátrányos következmények korlátozása** érdekében. Ezért a schengeni koordinátor által az érintett tagállamokkal folytatott strukturált párbeszéd, valamint a felülvizsgált Schengeni határellenőrzési kódex ⁽⁵⁶⁾ alapján kezdeményezett konzultációs folyamat fontos szerepet játszott, egyrészt konkrét eredményeket hozva a belső határokon tapasztalható várakozási idők kezelése terén, másrészt javítva az operatív koordinációt és az információcserét. A legtöbb esetben a belső határellenőrzés visszaállítása nem rendszerszintű, hanem szűrőpróbaszerű ellenőrzéseket jelentett.

Bár a belső határellenőrzés szerepet játszhat egyes tagállamok migrációs és biztonsági aggályainak kezelésében, **hatékonyabb és eredményesebb alternatívák és megoldások** állnak rendelkezésre. Mindenekelőtt a térségen belüli operatív együttműködés, információcsere és ellenőrzések értékes eszközök lehetnek a belső határokon végzett ellenőrzések helyettesítésére, különösen nem szisztematikus rendőrségi ellenőrzésekkel vagy mobil biometrikus azonosítási és járműkövetési technológiákkal ⁽⁵⁷⁾. Romániának a Magyarországgal és Bulgáriával közös belső határain alkalmazott operatív megközelítése olyan modellt kínál, amelyet más tagállamokban is alkalmazni lehetne. E megközelítés ötvözi a hírszerzésen alapuló közös műveleteket, a célzott kockázatalapú rendőrségi ellenőrzéseket, a közös járőrszolgálatokat és a teljes mértékben működőképes rendőrségi együttműködési központokat.

A határ menti területeken elfogott irreguláris migránsok gyors visszafogadása a felülvizsgált Schengeni határellenőrzési kódex által bevezetett **átadási eljárás** révén érhető el. Számos tagállamban ⁽⁵⁸⁾ folyamatban van az alkalmazására vonatkozó gyakorlati szabályok elfogadása, míg mások továbbra is a meglévő kétoldalú visszafogadási megállapodásokra támaszkodnak.

⁽⁵⁵⁾Európai Bizottság, „Temporary reintroduction of border control” [A határellenőrzés ideiglenes visszaállítása] (https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/schengen/schengen-area/temporary-reintroduction-border-control_en?prefLang=hu&etrans=hu).

⁽⁵⁶⁾Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1717 rendelete (2024. június 13.) a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről szóló (EU) 2016/399 rendelet módosításáról (HL L, 2024/1717, 2024.6.20.).

⁽⁵⁷⁾A Bizottság (EU) 2024/268 ajánlása (2023. november 23.) a belső határellenőrzések nélküli térségben a belső biztonságot és közrendet fenyegető komoly veszélyek tekintetében a tagállamok között folytatott együttműködésről (HL L, 2024/268, 2024.1.17.).

⁽⁵⁸⁾Ausztria, Románia és Szlovénia schengeni értékelése megerősíti, hogy az eljárás végrehajtására irányuló tárgyalások még nem kezdődtek meg.

Ami a jövőt illeti, a határregisztrációs rendszer, valamint a migrációs és menekültügyi paktum eszközeinek közelgő hatálybalépése jelentősen meg fogják erősíteni a strukturális feltételeket a belső határellenőrzések fokozatos megszüntetése érdekében. Mindkét kezdeményezés operatív eszközöket biztosít a tagállamok számára a külső határaikon jelentkező migrációs és biztonsági nyomás kezeléséhez, valamint a schengeni térségen belüli jogellenes továbbutazások elleni küzdelemhez.

A Bizottság továbbra is elkötelezett a schengeni térségen belüli szabad mozgás és biztonság elvének fenntartása mellett, és a felülvizsgált Schengeni határellenőrzési kódexben foglaltak szerint hamarosan kiadja a véleményeket.

3. KULCS AZ EREDMÉNYEK MEGSZILÁRDÍTÁSÁHOZ ÉS A TARTÓS VÉGREHAJTÁSHOZ: A SCHENGENI KORMÁNYZÁS

A schengeni integráció korábbi szakaszaiban a rendszer nagyobb részt képes volt működni a kialakult rutin, a gyakorlati együttműködés és a tagállamok közötti bizalom erős véelme alapján. Ennek eredményeként a schengeni térség működését lehetővé tevő valamennyi területre kiterjedő schengeni kormányzás inkább támogató, mintsem központi szerepet játszott, miközben a napi szintű irányítás inkább informális koordinációra, mint egy szilárd közös politikai keretre támaszkodott.

Ez a kontextus alapvetően megváltozott. A schengeni rendszer ma sokkal összetettebb és nagyobb igénybevételt jelentő környezetben működik, amelyet geopolitikai instabilitás, új biztonsági fenyegetések és technológiai zavarok alakítanak. Ebben a helyzetben a rendszer hatékonysága és koherenciája már nem támaszkodhat túlnyomórészt informális megállapodásokra. Amint azt a schengeni nyilatkozat⁽⁵⁹⁾ is elismeri, a schengeni térség jelenlegi körülmények közötti megerősítéséhez strukturáltabb, kollektívebb és a politikai szinten szilárdabb alapokon nyugvó kormányzásra van szükség, amely biztosítja az egyértelműséget, a koordinációt és a közös stratégiai irányt. **A nemzeti schengeni kormányzás megerősítése** ezért kulcsfontosságú feltétele annak, hogy a schengeni térség hatékonyan tudjon reagálni mind a jelenlegi, mind a jövőbeli kihívásokra.

3.1 A schengeni kormányzás megerősítése

A 2025. évi schengeni eredménytábla⁽⁶⁰⁾ változatos képet fest arról, hogy a tagállamok hogyan járulnak hozzá a schengeni térség működéséhez:

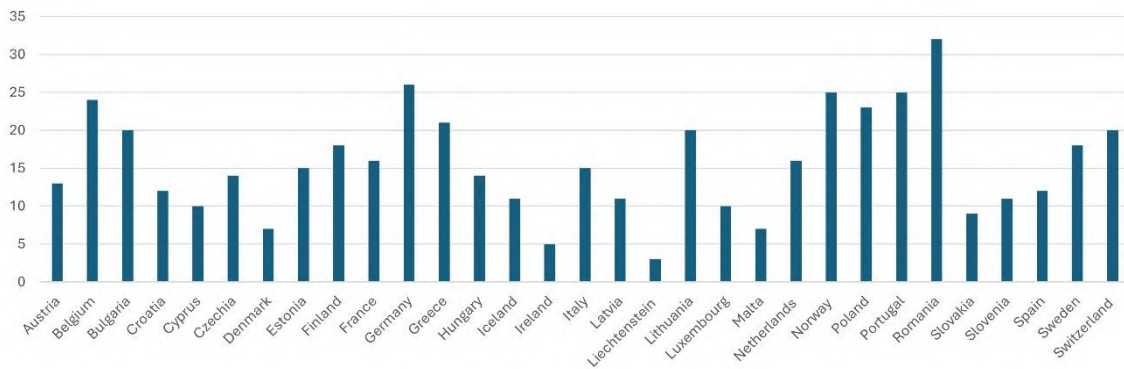

⁽⁵⁹⁾A Tanács 2025. június 12-én elfogadta a schengeni nyilatkozatot, amelyben megerősítette a tagállamok elkötelezettségét a schengeni rendszer integritásának megőrzése iránt. Az Európai Unió Tanácsa, *Schengeni nyilatkozat*, elfogadva 2025. június 12-én (<https://www.consilium.europa.eu/media/gjrnbywx/st10068en25.pdf>).

⁽⁶⁰⁾Az összesített schengeni eredménytábla valamennyi schengeni tagállamra vonatkoztatva méri és megjeleníti a schengeni értékelések szerinti ajánlások átfogó végrehajtását. A tagállamokkal 2023 decemberében elfogadott módszertannal összhangban az eredménytábla hat szakpolitikai dimenzióra tagolódik, amelyek mindegyike a schengeni térség hatékony működésének kulcsfontosságú szempontjaival foglalkozik. Az ábra – az ajánlások végrehajtási szintje alapján az egyes tagállamokhoz rendelt eredményeket jelző schengeni eredménytáblák alapján – a dimenziónkénti átlagos eredményt szemlélteti a schengeni térségre vetítve.

2025. decemberi összesített eredménytábla

Bár számos területen nyilvánvaló az előrelépés, továbbra is vannak egyenlőtlenségek, ami működési és biztonsági hiányosságokat eredményez. Ugyanakkor a felelőségek következtelen betartása alááshatja a tagállamok közötti kölcsönös bizalmat, ami hatással lehet a schengeni térség kollektív erejére és egységére ⁽⁶¹⁾. A korábbi évekhez hasonlóan 2025-ben a schengeni értékelési és monitoringmechanizmus döntő szerepet játszott a fejlesztésre szoruló területek azonosításában és a tagállamok közötti közös felelősség kultúrájának előmozdításában. Ez a mechanizmus, amelyben az összes schengeni állam több mint 500 szakértője vesz részt, lehetővé teszi a hiányosságok, valamint a bevált gyakorlatok és az innovatív megoldások hatékony és időben történő azonosítását. Ezeket a bevált gyakorlatokat egy külön kompendium ⁽⁶²⁾ gyűjti össze, amely hasznos megoldásokat kínálhat, és inspirációként szolgálhat a tagállamok számára.

A 2026-ban tagállamonként kiválasztott szakértők száma

A 2025. évi értékelési tevékenységek ⁽⁶³⁾ – többek között a célzott monitoringtevékenységek ⁽⁶⁴⁾ és a közelmúltban elindított schengeni monitoringgal kapcsolatos párbeszéd ⁽⁶⁵⁾ – hangsúlyozták, hogy a tagállamoknak meg kell erősíteniük nemzeti schengeni kormányzati kereteiket, biztosítva a hatékony koordinációt, az egyértelmű stratégiai tervezést, valamint a nemzeti prioritások, az operatív igények és az uniós finanszírozás közötti teljes összhangot. Ezek a folyamatok megerősítették a napi szintű schengeni végrehajtást, amit a schengeni koordinátorral folytatott folyamatos eszmecserék is támogattak ⁽⁶⁶⁾.

⁽⁶¹⁾ Az értékelés során feltárt hiányosságok kezelése érdekében hozott intézkedésekre vonatkozó, időben történő és minőségi jelentéstétel a jól működő schengeni értékelési és monitoringmechanizmus előfeltétele.

⁽⁶²⁾ Bizottsági szolgálati munkadokumentum, *A schengeni értékelési és monitoringmechanizmus keretében azonosított bevált módszerek 2026. évi kompendiuma*.

⁽⁶³⁾ 2025-ben a Bizottság végrehajtotta az éves értékelési programot, amelynek eredményeként megszületett Bulgária, Ausztria, Románia, Szlovénia és Svájc – hamarosan elfogadásra kerülő – schengeni országjelentése. Európai Bizottság, „Schengen evaluation and monitoring” [Schengeni értékelés és monitoring] (https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/schengen/schengen-area/schengen-governance/schengen-evaluation-and-monitoring_en?prefLang=hu&etrans=hu).

⁽⁶⁴⁾ Görögországban, Franciaországban, Olaszországban és Cipruson.

⁽⁶⁵⁾ Ezek a párbeszéd, amelyek célja a schengeni normák tagállamok általi végrehajtásának értékelésére és monitoringjára szolgáló folyamat javítása, az országkoordinátorok által vezetett strukturált megbeszélések révén az elkötelezettség előmozdítására és a nemzeti schengeni kormányzás javítására, a fő kihívások kezelésére, az ajánlások időben történő jelentésének és utókövetésének biztosítására, valamint a technikai eszmecserék megkönnyítésére összpontosítanak a tartósan fennálló problémák megoldása érdekében.

⁽⁶⁶⁾ Ezek az erőfeszítések azt is lehetővé tették a Bizottság számára, hogy értékelje a tagállamok által elért eredményeket. A tagállamok által benyújtott utókövetési jelentések legutóbbi értékelését követően a Bizottság e jelentések révén – a schengeni értékelési és monitoringmechanizmusról szóló rendelet

Néhány tagállam jelentős előrelépést tett ezen a területen: 12 tagállam⁽⁶⁷⁾ nevezett ki nemzeti schengeni koordinátort. Emellett **Romániának a schengeni térséghez való teljes körű csatlakozását** követő első időszakos schengeni értékelése megmutatta a megerősített átfogó nemzeti schengeni kormányzási modell eredményeit, amely magas szintű felkészültséget biztosít az intézményi megállapodások, a stratégiai tervezés, a nemzeti minőség-ellenőrzési mechanizmusok, valamint a politikai és operatív koordináció integrálása révén.

Ezen előrelépés ellenére számos tagállam továbbra is jelentős kihívásokkal néz szembe a schengeni kormányzás hatékony végrehajtása terén. A schengeni kormányzási keretek továbbra is széttagoltak, a felelősségi körök több hatóság között oszlanak meg, és nincs egyértelmű központi koordinációt ellátó funkció. Ez egy olyan általánosabb mintát tükröz, amelyben a schengeni végrehajtást továbbra is elszigetelt nemzeti megállapodások révén irányítják, a felelősségi körök, a koordináció és a felügyelet elégtelen integrációja mellett.

A hatékony schengeni kormányzás olyan **erős nemzeti kormányzási struktúrákkal** kezdődik, amelyek kiaknázzák az európai integrált határigazgatás által már megtett erőfeszítéseket⁽⁶⁸⁾. A legfejlettebb nemzeti kormányzási modelleknél négy kulcsfontosságú elem mutatkozott meg. Először is, a nemzeti schengeni kormányzás **összehangolt megközelítésére** van szükség, amelynek részét képezi az összes érdekelt fél feltérképezése és összekapcsolása, a politikai, közigazgatási és operatív szintű szerepek és felelősségi körök egyértelmű meghatározása, a hivatalos koordinációs mechanizmusok létrehozása, valamint egy megfelelő felügyeleti hatósággal rendelkező nemzeti schengeni koordinátor kinevezése. Másodszor, egy **átfogó és stratégiai keretre** van szükség a schengeni térség működésére vonatkozó, a meglévő ágazati stratégiákra építő koherens közép- és hosszú távú jövőkép meghatározásához. Harmadszor, a valódi eredmények eléréséhez szükség van egy, **az operatív utókövetésre vonatkozó koherens jövőképre**, amely a stratégiai célkitűzéseket konkrét intézkedésekbe ülteti át egyértelmű határidőkkel, kijelölt felelősségi körökkel és megfelelő erőforrásokkal, ezáltal biztosítva a strukturált végrehajtást. Végezetül az erős nemzeti kormányzáshoz **megfelelő képességeknek** kell társulniuk, amelyek lehetővé teszik a schengeni kötelezettségek hatékony végrehajtását. E lépések megtételével a tagállamok biztosíthatják a tényleges nemzeti felelősséget, és megerősíthetik a schengeni rendszer uniós szintű koherenciáját.

A tét túlmutat az egyedi nemzeti aggályokon, mivel a schengeni térség ereje az egyes tagállamok egymás iránti felelősségvállalásában rejlik. Az értékelések valós értékét az adja, hogy képesek a megállapításokat közös európai szintű következtetésekbe átültetni. 2026-ban a Bizottság a schengeni értékelési és monitoringmechanizmuson keresztül továbbra is támogatni fogja a tagállamokat a schengeni kormányzás megerősítésére irányuló erőfeszítéseikben, többek között a Németországban, Belgiumban, Hollandiában és Liechtensteinben⁽⁶⁹⁾ végzett értékelési tevékenységek révén. A tagállamok emellett iránymutatást és erőforrásokat kapnak nemzeti kormányzási kereteik megerősítésére, valamint pénzügyi támogatásban részesülnek a Határigazgatási és Vízüemeszköz (HAVE) célzott pályázati felhívása keretében.

21. cikkének (3) bekezdésével összhangban – lezárja Luxemburg, Portugália és Svédország vízümpolitika területére vonatkozó cselekvési terveit.

⁽⁶⁷⁾ Belgium, Bulgária, Csehország, Franciaország, Horvátország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Ausztria, Portugália, Románia és Finnország.

⁽⁶⁸⁾ Az európai integrált határigazgatás célja, hogy közös műveletek, közös erőforrások és stratégiai partnerségek révén biztosítsa az EU külső határainak koherens és összehangolt igazgatását.

⁽⁶⁹⁾ Európai Bizottság, Schengen Evaluation and Monitoring – Migration and Home Affairs [Schengeni értékelés és monitoring – Migráció és belügy] (https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/schengen/schengen-area/schengen-governance/schengen-evaluation-and-monitoring_en?prefLang=hu&etrans=hu).

3.2 A schengeni rendszer megvalósítása célzott uniós finanszírozás révén

A nemzeti schengeni kormányzás megerősítésének együtt kell járnia az uniós finanszírozás stratégiai felhasználásával. Ez különösen fontos a 2028 és 2034 közötti időszakra vonatkozó, következő többéves pénzügyi keret előkészítése során. Bár még az Európai Parlament és a Tanács elfogadására vár, a schengeni kezdeményezések pénzügyi kereten belüli finanszírozásáról szóló bizottsági javaslat nagyobb hangsúlyt helyez a teljesítményre és az uniós finanszírozás stratégiai felhasználására. Ezzel összefüggésben az **uniós finanszírozás** összehangolt és célzott módon hozzá fog járulni a nemzeti schengeni kormányzás és intézkedések támogatásához, amelyek teljes mértékben összhangban lesznek a schengeni értékelések során meghatározott stratégiai prioritásokkal.

Mivel a következő többéves pénzügyi keret előkészítő folyamata továbbra is zajlik, alapvető fontosságú, hogy a schengeni értékelésekben azonosított strukturális reformokat és a 2026–2027-es ciklusra meghatározott átfogó schengeni prioritásokat összekapcsolják a belügyek területén a nemzeti és regionális partnerségi terveken keresztül nyújtott uniós finanszírozás programozásával annak érdekében, hogy az uniós célkitűzéseket nemzeti beruházási és reformprogramokba ültessék át.

3.3 A schengeni térség kiteljesítése és bővítése

A schengeni rendszert olyan közös keretnek tervezték, amelyben a közös szabályok, normák és felelősségi körök valamennyi részt vevő tagállamban egyformán alkalmazandók.

Az egyre összetettebb geopolitikai környezetben **Ciprus** egyedülálló módon járul hozzá a régiójában fennálló kockázatokkal és lehetőségekkel kapcsolatos közös helyzetismeret megerősítéséhez, miközben olyan tapasztalatokat szerez, amelyek megerősítik a közös kapacitást a határigazgatási, migrációs és biztonsági kérdésekben. Ezzel összefüggésben a Bizottság 2025 decemberében schengeni monitoringtevékenységet végzett Ciprus felkészültségének értékelése és a schengeni térséghez való teljes körű csatlakozása felé vezető következő lépések támogatása érdekében. 2025-ben lényeges előrelépés történt: a ciprusi hatóságok jelentős reformokat és intézkedéseket hajtottak végre a legmagasabb szintű schengeni normákkal összhangban. **Írország** folytatta arra irányuló erőfeszítéseit, hogy bizonyítsa, készen áll a schengeni keret azon részeinek teljes körű alkalmazására, amelyek a schengeni térség belső biztonságával kapcsolatosak.

Hasonlóképpen folytatni kell a bővítési partnerekkel való strukturált együttműködés elmélyítését is. **Az uniós tagjelölt országok egyúttal schengeni tagjelölt országok is**, ezért alapvető fontosságú annak biztosítása, hogy a schengeni tagságra való felkészültség szisztematikusan beépüljön az uniós csatlakozási folyamatba. A schengeni tagság felé vezető úton az első lépés a szilárd schengeni kormányzási keretek nemzeti szintű kialakítása. Ezért a Bizottság már **fokozta a bővítési országokkal folytatott együttműködését**. A Bizottság a Frontexszel és a tagállami szakértőkkel együtt 2026 februárjában megtartotta a schengeni kormányzással kapcsolatos első figyelemfelkeltő ülést a bővítési országok számára. Ez a Montenegróban megrendezett kezdeményezés gyakorlati iránymutatást nyújtott a hatékony nemzeti koordinációs struktúrák kiépítéséhez. Megerősítette továbbá a bővítési országok határozott érdeklődését, és kiemelte a korai és strukturált felkészülés hozzáadott értékét. Ugyanakkor a tárgyalások során fokozott hangsúlyt kapnak a korai schengeni előkészületek, a bővítési partnereknél szorosan nyomon követve a schengeni cselekvési tervek kidolgozását és végrehajtását, és országspecifikus technikai segítséget nyújtva a tagjelölt országoknak ebben a folyamatban.

4 KÖVETKEZŐ LÉPÉSEK

Az eredmények megszilárdítása és a fennmaradó hiányosságok kezelése biztosítani fogja, hogy a schengeni térség továbbra is éber és jól felkészült maradjon, mivel a gyorsan változó geopolitikai viszonyok jelentősen befolyásolhatják a migráció és a biztonság dinamikáját. A 2026–2027-es schengeni ciklusra vonatkozóan a Bizottság felkéri a Schengen Tanácsot, hogy a következő, 2026. júniusi ülésén hagyja jóvá a következő prioritásokat.

A 2026–2027-es schengeni ciklus kiemelt végrehajtási intézkedései

1. A schengeni térség külső dimenziójának támogatása

Uniós szinten:

- Javaslat előterjesztése a **Vízumkódex felülvizsgálatára** az EU biztonságának megerősítésére irányuló célzott intézkedésekkel.
- Az **EU globális versenyképességének** fokozása a kulcsfontosságú országokkal kialakított, kölcsönösen előnyös partnerségek továbbfejlesztése révén a tehetségek innovációs célú bevonása érdekében.

2. Integrált külső határ biztosítása a biztonságos schengeni térség érdekében

Nemzeti szinten a schengeni országoknak a következőket kell megvalósítaniuk:

- Az eljárások **digitalizálásának** és a nagy méretű informatikai rendszerek fejlesztésének előmozdítása, beleértve azok interoperabilitását is. A határregisztrációs rendszer hatékony végrehajtásának folytatása valamennyi határátkelőhelyen, többek között az összes funkció megfelelő telepítése, a feldolgozási idő csökkentése, a határokon alkalmazott automatizált megoldások növelése, valamint a biometrikus adatok nyilvántartásba vételének és minőségének javítása révén. Az ETIAS alaposan előkészített elindításának biztosítása, megfelelő teszteléssel és a szükséges erőforrásokkal.
- A **határforgalom-ellenőrzés minőségének és hatékonyságának** további javítása a meglévő rendszerek és interoperabilitásuk teljes körű kiaknázása, valamint a nemzeti határőrizeti képességek – többek között a képzés és az infrastruktúra – továbbfejlesztése révén.
- A **határookra vonatkozó magas szintű helyzetismeretnek**, valamint a fenyegetések és a felmerülő kihívások mélyreható megértésének biztosítása a tényeken és hírszerzési információkon alapuló szakpolitikai döntéshozatal megszilárdítása révén.
- Az **előszűrésről szóló rendelet** hatékony végrehajtásának biztosítása erőforrások és képességek allokálásával, ami magában foglalja egy független nyomkövetési mechanizmus létrehozását is.
- A **vészhelyzeti tervezés** megerősítése és továbbfejlesztése a válsághelyzetekre való reagálási képességek növelése és a jobb felkészültség biztosítása érdekében, egy európaibb megközelítés előmozdítása révén.

3. A visszaküldési rendszerek hatékonyságának fokozása

Nemzeti szinten a schengeni országoknak a következőket kell megvalósítaniuk:

- A **határon folytatott visszaküldési eljárás** hatékony végrehajtásának biztosítása.

- A visszaküldési és visszailleszkesedési folyamat támogatásához szükséges **operatív kapacitások és eszközök** megerősítése, beleértve a visszaküldési eljárásokhoz szükséges elegendő kapacitás biztosítását, valamint az olyan eszközök és rendszerek korszerűsítését, mint a visszaküldési ügyviteli rendszer, továbbá a Schengeni Információs Rendszer funkcióinak teljes mértékű kihasználása.
- A **Frontex által nyújtott támogatás** kiaknázása és a visszaküldési szakértők kiküldésével kapcsolatos igények kielégítése során felmerülő kihívások aktív kezelése.

4. A belső biztonsági együttműködés operatív keretének megszilárdítása

Uniós szinten:

- A **határokon átnyúló operatív bűnüldözési együttműködéssel foglalkozó informális szakértői csoport** munkájának előmozdítása a közös műveletek, a határokon átnyúló megfigyelés és a biztonságos kommunikáció kezelése révén.
- A **schengeni koordinátor közvetítésével zajló strukturált párbeszéd** folytatása a belső határellenőrzések által érintett valamennyi tagállammal az ellenőrzések fokozatos megszüntetése céljából.

Nemzeti szinten a schengeni országoknak a következőket kell megvalósítaniuk:

- Az információcseréről szóló irányelv jogi és operatív végrehajtásának befejezése, többek között teljes mértékben működő **egyedüli kapcsolattartó pontok**, valamint az **Europol információs rendszerei (például a SIENA) szisztematikus használatának** előmozdítása révén.
- A Schengeni Információs Rendszer valamennyi **továbbfejlesztett funkciójának** teljes körű kihasználása.
- Az **emberi erőforrások és a technikai kapacitás iránti igények (beleértve a képzést és a digitális infrastruktúrát)** oly módon történő kezelése, hogy azok összhangban legyenek az operatív igényekkel.
- A **felülvizsgált Schengeni határellenőrzési kódex** által rendelkezésre bocsátott valamennyi eszköz **felhasználásának maximalizálása** a belső határellenőrzések fokozatos megszüntetése érdekében. A regionális együttműködési kezdeményezések elmélyítése és a közös operatív kapacitás megerősítése a **bűnüldözési együttműködési keretek kiterjesztése** révén.

5. A schengeni kormányzás megerősítése

Uniós szinten:

- Az eredmények megszilárdításának és az e jelentésben meghatározott prioritások végrehajtásának biztosítása, többek között **szisztematikusabb országspecifikus megbeszélések**, valamint a következő többéves pénzügyi keretben nyújtott stratégiai finanszírozás révén.
- **Ciprus** schengeni térséghez való csatlakozásának befejezése.
- Az **Írország** belső biztonsága szempontjából releváns schengeni szabályok teljes körű végrehajtásához szükséges eljárások lezárása.
- A **bővítési országokkal** zajló szoros együttműködés folytatása.

Nemzeti szinten a schengeni államoknak a következőket kell megvalósítaniuk:

- A **nemzeti schengeni kormányzási keretek javítása** a fejlett nemzeti kormányzási modellekre építve, egy kijelölt nemzeti **schengeni koordinátor** felügyelete mellett.